

Intentieovereenkomst voor de toekomstige Ontwikkeling van het Maritiem Vliegkamp De Kooy en de Luchthaven Den Helder

Inleiding

Het Maritiem Vliegkamp De Kooy en Luchthaven Den Helder vormen samen een unieke locatie waar militaire en civiele luchtvaart elkaar versterken. Defensie is eigenaar van het vliegkamp, en Luchthaven Den Helder B.V. verzorgt daar het civiele medegebruik met offshore- en maritieme luchtvaartactiviteiten. Om daar adequaat op te kunnen inspelen hebben het Ministerie van Defensie, de gemeente Den Helder en de Provincie Noord-Holland op 23 juni 2023 het Bestuursakkoord Ontwikkeling Maritiem Cluster gesloten.

Zoals in de brief aan Tweede Kamer over Maritiem Vliegkamp De Kooy, met kenmerk TK-20242025-3068, staat: “Een toekomstbestendige ontwikkeling van het Maritiem Vliegkamp De Kooy biedt kansen voor de energietransitie, activiteiten op de Noordzee en de versterking van Defensie. Sinds 2023 werken provincie Noord-Holland, gemeente Den Helder, het Rijk, bedrijfsleven en kennisinstellingen hiervoor samen in een stuurgroep. Het doel hiervan is het bevorderen van civiel-militaire samenwerking, regionale samenhang, goede vestigingsfactoren voor nieuwe bedrijvigheid en een toekomstbestendige luchthaven.”

De focus

In 2024 heeft het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR) een onderzoek¹ uitgevoerd naar breed georiënteerde en kansrijke mogelijkheden voor meer civiel-militaire samenwerking die kunnen bijdragen aan:

- de gereedheid en versterking van Defensie;
- de ontwikkeling van Luchthaven Den Helder;
- het versterken van economische en maatschappelijke samenhang in de regio,

waarbij de genoemde overheden vanuit hun respectievelijke publieke belangen en mogelijkheden een rol kunnen spelen. In dat onderzoek zijn verschillende kansrijke ontwikkelrichtingen geïdentificeerd. In de eerder genoemde stuurgroep is binnen dat pallet van de door het NLR aangedragen opties, de focus gelegd op:

- De ontwikkeling en innovatie van maritieme drones en onbemande helikopters: Zo zijn in het ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (als behoefte 9) oefengebieden boven zee voor onbemande helikopters (drones) opgenomen, inclusief corridors vanaf het Maritiem Vliegkamp De Kooy. In de overleggen hierover tussen de gemeente Den Helder, de provincie Noord-Holland en

¹ “Toekomstperspectief luchthaven Den Helder”, met kenmerk NLR-CR-2024-139 en dat in opdracht van het Programma Ontwikkeling Maritiem Cluster is opgesteld.

Defensie is afgesproken om bij de realisatie van behoefte 9 ook de mogelijkheid van civiel medegebruik mee te nemen.

- Duurzame brandstoffen als onderdeel van de verduurzaming van de luchtvaart: Dit omvat onder meer het stimuleren van schone en stille luchtvaarttechnologie, het gebruik van duurzame brandstoffen en het zo veel mogelijk versterken van energie-efficiënte voorzieningen op en rond het luchthaventerrein.
- Samenwerking onderwijs- en kennisinstellingen: Het versnellen van de ontwikkelingen voor de bovenstaande punten aan de hand van samenwerkingen met onderwijs- en kennisinstellingen.

Nu de volgende stap in de samenwerking

Vanuit de bovengenoemde collectieve basis spreken partijen met deze intentieovereenkomst af dat de gezamenlijke inzet erop gericht is om mogelijkheden voor concrete projecten te onderzoeken voor:

- het samenwerken aan een toekomstbestendige ontwikkeling van het Maritieme Vliegkamp De Kooy en de Luchthaven Den Helder;
- het ruimte bieden aan innovaties, met name rond maritieme drones en onbemande helikopters;
- het inzetten op verduurzaming met faciliteiten voor duurzame brandstoffen en energievoorziening, en op de logistieke en ondersteunende faciliteiten;
- het betrekken van onderwijs, kennisinstellingen en de maakindustrie bij de verdere uitwerking van deze ambities;
- de bovenstaande punten, de ondersteunende faciliteiten en infrastructuur op het Maritiem Vliegkamp De Kooy zodanig te ontwikkelen dat militair en civiel gebruik elkaar versterken en tot verdere efficiëntie kunnen leiden.

Deze intentieovereenkomst vormt de basis voor een proces waarin partijen gezamenlijk werken aan een **samenwerkingsovereenkomst Ontwikkeling Luchthaven Den Helder**, als nadere uitwerking en ter versterking van het in 2023 gesloten Bestuursakkoord Ontwikkeling Maritiem Cluster Den Helder, voor een toekomstbestendige (lucht)haven en leefbare stad. In deze aanvullende samenwerkingsovereenkomst op het bestuursakkoord zullen de gezamenlijke belangen, verantwoordelijkheden en vervolgstappen verder worden uitgewerkt, zodat de doorontwikkeling van het Maritiem Vliegkamp De Kooy en Luchthaven Den Helder zorgvuldig en in samenhang kan plaatsvinden.

De ondertekenaars van deze intentieovereenkomst nodigen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) uit om – ieder vanuit hun eigen beleidsterrein – onderdeel te worden van de tot stand te brengen samenwerkingsovereenkomst.

Partijen gaan het Bestuursakkoord OMC, samen met alle betrokken partijen, verder invullen en bespreken in het bestuurlijk overleg Maritiem Cluster.

De intentieovereenkomst is niet rechtens afdwingbaar, maar markeert de gezamenlijke bereidheid om toe te werken naar een economisch en veerkrachtige stad Den Helder en de omgeving van het Maritiem Vliegveld De Kooy als maritiem luchtvaartknooppunt van significant belang voor Nederland.

Aldus overeengekomen te Den Haag op 14 november 2025.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE,

G.P. Tuinman

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND,

Namens deze gedeputeerde

E.A.S. Rommel

BURGEMEESTER en WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE DEN HELDER,

Namens deze wethouder

F. Camara